

Ս'արդկային ընկերութեան մէջ այս չափ պակասութիւններ չէին ըլլար՝ թէ որ ամէն մարդ ջանար իր անհանգստութիւնները՝ փառասիրութիւնները սանձելու, չէ թէ իր յաջողութիւնները աւելցնելու անհոգ ըլլալով, չէ թէ ծոյլ և անզգայ ըլլալով, որ ասոնք ալ պակասութեան մէկալ ծայրերն են. այլ գեղեցիկ և ոչ խենթութիւններու ու նախանձոտ փառասիրութեանց ետեւէ ըլլալով, այլ սահման դնելով անոնց այն կտորները՝ որոնցմէ անդին անցնիլը կարելի չերենար. այլ ըսելով, «Եթէ չկըրցայ հասնիլ այն բարձր աստիճանին որուն ինքզինքս արժանի կը կարծէի, ասցած աստիճանիս մէջ ալ նոյն մարդն եմ, ուստի և նոյն ներքին արժէքս ունիմ» :

Ինչ ատենը միայն կրնայ մէկը անհանգիստ ըլլալ ու փափաքիլ որ իր աշխատանացը համեմատ վարձք ընդունի երբոր իրեն և իր ընտանեացը ասրուստին համար հարկաւոր է այն վարձքը : Հարկաւորէն անդին, այն ամենայն աւելի յաջողութիւններուն՝ որոնց փափաքելը յանցանք չէ՝ անխուով սրտով պէտք է փափաքիլ : (Թէ որ եկան՝ Բստուծոյ փառք. անոնցմով քու կենացդ դառնութիւնները քիչ մը կրնաս անուշցնել, ուրիշներուն ալ օգնութիւն մը ընել : Թէ որ չեկան՝ նոյնպէս Բստուծոյ փառք. կրնաս լաւ կերպով ապրիլ նաև առանց շատ մխիթարութեանց, և թէ որ ուրիշներուն չկարենաս օգնութիւն մը ընել՝ խղճմտանքդ չզարներ :

Ձեռքէդ եկածին չափ աշխատէ որ օգտակար ու պիտանի քաղաքացի ըլլաս, և ուրիշներն ալ անանկ ընես, անկէց ետքը թող ինչ կ'ուզէ ըլլայ : Տեսած աւերաւութիւններուդ ու խեղճութիւններուդ վըայ երբեմն երբեմն հառաչէ, բայց անոր համար նայէ որ արջ մը չդառնաս, մարդատեաց չըլլաս, այն սուտ մարդասիրութեան մէջ չիյնաս որ մարդասիրութեն ալ գէշ է, և մարդկանց բարիքը կ'ուզեմ ըսելով՝ արեան ծարաւի է, ու զարմանալի չէնք մը շինելու փափաքելով եղածն ալ կը քանդէ, ինչպէս որ սատանան ալ մահու կը փափաքի :

Ինչ մարդն որ ընկերական վիճակին պակասութեանցը շտկուելուն թշնամի է, կամ անզգամ է և կամ խենթ. բայց ուր որ այն պակասութիւնները շտկել կ'ուզեմ ըսելով՝ անողորմութիւնը ձեռք կ'առնու, նոյնպէս անզգամ և կամ խենթ կ'ըլլայ, մանաւանդ թէ առջինէն ալ մէկ աստիճան մը աւելի :

Ինչոք սրտի հանգստութեան եղած մարդկային դատաստաններուն մեծ մասը կամ սուտ են և կամ չարութեամբ եղած են : Ս'իայն սրտի հանգստութիւնն է որ քեզի ոյժ պիտի տայ նեղութեան մէջ, սիրտ պիտի տայ բարեգործութեան մէջ, և պիտի ընէ զքեզ արդար, ներողամիտ և ամենուն սիրելի :

ՓԷ՛ԼԼԻՔՈՅ

ԱՌԱԿ

Ս'արդ Գլխահար :

Ինչ հրեշտակը որ ծաղկանց վըայ կը հսկէ և գիշերուան խաղաղութեան ատեն երկնից ցօղը անոնց վըայ կ'իջեցնէ, գարնանային օր մը վարդի մը շուքին տակը կը ննջէր :

Երբոր արթնցաւ զուարթութեամբ մը ըսաւ. « Իրելի որդեակ, չնորհա՞նք կալեմքու անուշահոտութեանդ ու զով ստուերիդ : Եթէ ասկէ աւելի ուրիշ բանի մըն ալ կրնաս փափաքիլ, պատրաստ եմ կատարելու : — Ի՞նչ նոր զարդով մըն ալ զարդարուէի » պատասխանեց վարդին ոգին : Ինչ հրեշտակը զծաղկանց թագուհին պարզ մէկով մը զարդարեց :

Այնչափաւ պարկեշտ զարդարանքովը մէկահոտ վարդը, որ իւր սեւին մէջ ամենէն գեղեցիկն է :

Ով օրիորդդ պարկեշտասուն, թող սուտ պչրանքներն ու փայլիլուն քարերը, և հետեւէ մօր բնութեան դրած ճամբուն :

(Բար Բրոմմաքերի գերմանացոյ) :